

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

Lišt slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: BARCLAY 6189

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: BARCLAY 6189

NO. 64. — STEV. 64.

NEW YORK, MONDAY, MARCH 18, 1929. — PONDELJEK, 18. MARCA 1929.

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

Vstaši bodo izpraznili Torreon.

ESCOBAR IMA KOMAJ PET TISOČ VOJAKOV

Calles sporočil, da vstaši beže, a gibanje proti Torreonu s 30,000 možmi bo najbrž zavleklo bitko. Vstaški poveljnik zatrjuje, da se bo boril do zadnjega. — V slučaju poraza bo pobegnil proti severu.

MEXICO CITY, Mehika, 17. marca. — Prednje čete federalne armade, katero se ceni na približno 30,000 mož, so bile dejanski pri vratih vstaškega mesta Torreona, a vsa znamenja kažejo, da se ne bo nikdar vršila dolgo pričakovana odločilna bitka pri tem mestu.

Plutarco Elias Calles, ki osebno vodi odločilno federalno ofenzivo, je informiral predsedniški urad, da je mnenja, da se pripravljajo vstaši bežati severno od Torreona.

Kljub onovnim izjavam generala Escobarja, vrhovnega vstaškega poveljnika v Torreon ozemlju, da se bo boril do zadnjega, je sporočil federalni vojni minister, da so njegovi avijatiki opazili, da se vstaši pripravljajo izprazniti mesto.

Cete generala Lazaro Cardenasa, napredujoče iz glavnega stana Callesa v zajetem mestu Durango, so očitno vodile napad na Torreon.

Neka druga bitka na severni fronti pa stoji pred durmi, kot je objavil predsedniški urad. Federalci pod generalom Cedillo, ki so prizadeli baje vstamne težke izgube pri Derramateros, zasledujejo baje vstaše ter jih bodo baje prehiteli še danes v isti pokrajini.

General Cedillo je prosil za navodila, kaj naj stori s 105 jetniki, katere je ujel v bitki pri Derramateros.

Velika premoč sil Callesa bo izsilila vstaško umikanje izpred Torreona. Ceni se, da je ostalo manj kot tisoč mož pri Escobarju.

MEXICO CITY, Mehika, 17. marca. — Predsednik Gil je izjavil, da bo glavna Callesova armada dospela še nocoj pred Torreon.

Če bodo vstaši prej pobegnili in se ne bodo spuštali v bitko, ne bo Calles zasedel Torreona, ampak bo zasledoval vstaše proti severu.

Poročilo dostavlja, da se bliža Callesova armada mestu z vseh strani.

Glede izida revolucije je vlada jako optimistična.

Gil je mnenja, da bo vstaja najkasneje v tridesetih dneh popolnoma zatrta.

EAKERJU NI USPEL POLET

Kapitan Eaker je končal polet v bližini panamskega cilja. — Opustil je vožnjo v Nicaragvo.

MANAGUA, Nicaragva, 17. marca. — Kapitan Ira C. Eaker je dospel semkaj ob petih in dvajset minut večeraj popoldne in si cer iz Guatemala City. Opustil je svoj poskus, da napravi polet od zore do mraka v Panamo iz Brownsville, Texas ter bo odletel danes za Kanalsko ozemlje.

BROWNSVILLE, Texas, 17. marca. — Kapitan Eaker je bil dve uri za svojim programom, ko je zapustil Guatemala City, na tretjem delu svojega potovanja.

Odletel je ob štirih zjutraj ter pristal v Tampico, na razdaljo 260 milj ob poldnevih zjutraj. Naslednjih 370 milj do Minatitlan v Mexici je preletel do poldneva naslednjega jutra.

ko je dosegel Eaker Guatemala City. Pred njim je ležal skok 330 milj do Managua, Nicaragva. Nadaljnih 365 milj do Davir, Panama, ter končni skok 185 milj do Francie polja.

Kapitan Eaker, ki je bil glavni pilot armadnega monoplane Question Mark tekom vztrajnega poleta 150 ur v zraku, je bil danes označen od Hansa Adamsona, svetovaleca pomožnega vojnega tajnika Davisona kot moža iz jekla, a kljub temu nekoliko praznovoren.

— Njegove lastnosti so preselemljive, — je rekel Adamson. — Njegovi živeci so iz železa.

— Praznovoren? Seveda, kot vsi avijatiki. On bi ne nadaljeval svojega poleta brez slavnega jaketa in šlema, nosečega znamenje vprašanja. Ne mislim, da bi se bal, da on smatra te znake kot znamenja uspeha.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČ
JI SLOVENSKI DNEVNIK
V AMERIKI.

20,000 ŽRTVAM POVODNJI PRETE KUŽNE BOLEZNI

Begunce so cepili tako hitro kot le mogoče, da se prepreči nevarnost razširjenja ošpic. — Ceni se, da je na ducate mrtvih in da je škoda na lastnini velikanska. — Rdeči križ, armadni avijatiki in miličarji na delu.

MONTGOMERY, Ala., 17. marca. — Brezprimerni hudourniki, ki so divjali proti morju med dvema razvodjema včeraj zvečer, so zelo ovirali pomožno akcijo, ki je koncentrirala svoje napore na to, da pomaga nekako dvajset tisoč ljudem v ozemlju, prizadetem od povodnji.

STRAHOVITA NESREČA Z AEROPLANOM

Trinajst oseb usmrčenih, ko je padel zrakoplov na železniški vlak pri Newarku, N. J. — Pilot je težko poškodovan.

V bližini Newarka, N. J., se je pripetila včeraj popoldne strašna nesreča.

Aeroplan, ki prevaža potnike na kratke izlete, je hotel za silo pristati, pa je z vso silo treščil ob železniški voz.

Na aeroplanu je bilo trinajst potnikov, ki so se vsi smrtno ponesrečili.

Pilota sta bila tako težko poškodovana, da bosta najbrž podlegla poškodbam.

Aeroplan je imel tri motorje in je bil Fordovega izdelka. Naenkrat sta dva motorja odpovedala, in nesreča je bila neizogibna.

Aeroplan je padel iz višine dve sto čevljev na zemljo.

Whalen priznal širjenje prostitucije.

Poročilo, da se širi po mestu prostitucija v veliko večjem obsegu kot kdaj iz leta 1914, je bilo včeraj potrjeno od policijskega komisarja Grover Whalena. Rekel je, da je kriva prohibicija v veliki meri razmer, kot niso obstajale še nikdar poprej. Špelunke in oči klubi nudijo izvrstno priliko za takozvane "hostesses", ali vlačuge, ki se potikajo pod visokodonečimi naslovi.

SEGRAVE PO POSKUŠAL NA VODI

poraziti vse dosedanje rekorde. Znani angleški major Segrave, ki je s svojim avtomobilom vozil z naglico 231 milj na uro, je dal graditi motorni čoln, ki ga vidite na sliki. Motor v njem bo razvijal tisoč konjskih moči.

HOOVER BO GOVORIL V NEW YORKU

Predsednik H. Hoover bo govoril v New Yorku dne 22. aprila. — Obrnil se bo prav posebno na časopisje dežele.

WASHINGTON, D. C., 17. marca. — Prvo potovanje predsednika Hooverja iz Bele hiše bo namenjeno v New York, dne 22. aprila in njegov prvi javni nagovor kot predsednik, bo na letnem obedu Ass. Press.

Predsednik smatra sestanek za dobro priliko, da obrazloži svoj dejanski opust "predstavitelja" Bele hiše ter drugih izprememb v odnošjih predsednika napram časopisju. On namerava napraviti svoj nagovor tako popolnim glede obligacij in namena časopisja kot njegov nagovor na kongres glede dela posebnega zasedanja kongresa.

Dejanski je časopisje v resnici v večji meri počasneje kot pa kongres v enem oziru, kajti Mr. Hoover je sklenil poslati svoj nagovor na kongres dne 15. aprila potom sla, da se prečita poslanice v obeh zbornicah: En teden pozneje pa namerava napraviti potovanje v New York.

V svojem sklepu, da ostane v Beli hiši, dočim se bo prečitalo njegov prvi nagovor na kongres, se je Mr. Hoover oddaljil od toka treh prvih izvršitvenih uradnikov, ki so nastopili pred njim.

Navada je, da se nagovori kongres osebno, ki se je pričela z Washingtonom, je bila oživljena zopet več kot sto let pozneje od Woodrow Wilsona, ki je osebno sporočil vse svoje poslanice, razven kadar je bil vsled bolezni zadržan.

Predsednik Harding je sledil tej navadi in predsednik Coolidge je prečital svoje prvo letno poslanico na skupni seji poslanske zbornice in senata 6. decembra 1923. Mr. Coolidge se je pozneje vrnil k navadi, da pošlje svoje poslanice na kongres potom sla.

Predsednik želi na vsak način popasiti svoje stališče napram časopisju. Dosti je bilo razlik v mnenju glede tega predmeta tekom dobe pred inavguracijo, v kateri ni Mr. Hoover podal nobene ugotovila na direktna ali indirektna vprašanja.

Ukradel karo Curtisovega sina.

CHICAGO, Ill., 17. marca. — Harold Rogers je bil obsojen od enega do dvajsetih let ječe, ko je bil spoznan krivim tatvine avtomobila, ki je bil last Harry Curtis, chicškega odvetnika ter sina podpredsednika Curtisa.

Lindbergh odletel proti zapadu.

ALBUQUERQUE, N. M., 17. marca. — Leteč po črti, ki je bila zarisana za transkontinentalno zračna poštno službo preko južnega zapada, je polkovnik Lindbergh pristal tukaj ob polštirih včeraj popoldne iz Clovis, N. M. Noč je preživel v Albuquerque.

Curtis na poti v Washington.

MIAMI, Fla., 17. marca. — Podpredsednik Charles Curtis je zapustil Miami včeraj zjutraj ob desetih, namenjen v Washington. S tem je zaključil štiri in pol-dnevni obisk v Miami in Miami Beach.

DESET ZAPOVEDI ZA MLADE LAŠKE FAŠISTE

Dekalog za mladega fašista označa Mussolinija kot vzvišenega nad vse. — Vnovič se pogrevajo neslanosti. — Disciplina je solnce armad. — Življenje Mussolinija je najbolj dragoceno.

RIM, Italija, 17. marca. — "Dekalog mladega fašista", ki uveljavlja deset povelj za mlade ljudi vladajoče stranke, je bil sedaj na odličnem način razglašen v fašistovskem časopisju. Ta dekalog se glasi:

1. — Vedeti moraš, da ne sme vrjeti fašist, posebno pa ne član milice, v večem miru.
2. — Dnevi v ječi so vedno za sluzeni.
3. — Človek služi domovini, celo če stoji le na straži pri gazolinskem tanku.
4. — Tovariš, mora biti brat. Prvi raditega, ker živi s teboj in drugi raditega, ker misli kot ti.
5. — Puška ti ni poverjena, da jo nosiš v svoje olajšanje, temveč da jo ohraniš za čas vojne.
6. — Nikdar ne reci: — Vlada bo plačala toliko! — kajti ti sam si, ki plačaš in vlada je taka kot so si jo želel in za katero si oblekel uniformo.
7. — Disciplin je solnce armad. Brez nje ni nikakih vojakov, temveč le zmeda in poraz.
8. — Mussolini ima vedno prav.
9. — Prostovoljec ne profitira potom olajševalnih okoliščin, kadar se ne pokori.
10. — Ena stvar bi ti morala biti draga nad vse: — Življenje Mussolinija.

Focheva bolezen.

PARIZ, Francija, 17. marca. — Stanje maršala Ferdinanda Foche je kazalo včeraj znake velikega izmučenja, sglasno z devetimi zdravniki, ki so se posvetovali včeraj na njegovem domu. Njegovo srce je bilo prav posebno slabo. Zvečer pa se je zopet glasilo, da ni nobene neposredne nevarnosti.

Konsultacija je bila sklicana, potem ko je preživel maršal izvanredno nemiren dan in nemirno noč.

Zdravniki so rekli, da je živel maršal nekaj časa od "same odločnosti" ter dal izraza svojemu začudenju nad rezervami njegovih telesnih moči. Ker je ostal dušev-

BORIS SE BO OŽENIL Z GIOVANNO

Princesinja je živahna in vesela. — Poroka bo tekom proslave petdesetletnice neodvisnosti naroda.

SOFIJA, Bolgarska, 17. marca. — Bolgarski kralj Boris, edini neoženjeni vladar sveta, je očitno sklenil, da se poroči.

Sedaj se nahaja na potovanju in Rim, kjer se bo zaročil s princesinjo Giovanno, čedno hčerko kralja Viktorja Emanuela, najbrž še pred povratkom v domačo deželo.

Poroka se bo završila v Sofiji, enkrat tekom te spomladi, ko se bo proslavljalo petdeseto obletnico neodvisnosti Bolgarske.

Boris je star pet in trideset let in Giovanna eno in dvajset.

Boris je sorazmerno reven mož, kajti njegova plača znaša le \$43,000, in polovica te svote pripade dobrodelnosti. On pa bo zmogel dati Giovanni ne le del prestola, temveč tudi pol ducata palače na Bolgarskem.

Glasi se, da bo bolgarska vlada izdatno povišala njegovo civilno listo, da mu omogoči preživljati Giovanno v štilu, primernem za dostojanstvo in okus kraljice.

no aktiven ter hoče na vsak način čitati liste, se skrbno prikoji buletine, ki izhajajo o njem v francoskem časopisju.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din. 500	\$ 9.30	Lir 100	\$ 5.75
" 1,000	\$ 18.40	" 200	\$ 11.30
" 2,500	\$ 45.75	" 300	\$ 16.80
" 5,000	\$ 90.50	" 500	\$ 27.40
" 10,000	\$ 180.00	" 1000	\$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim vezavam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PRISTOJBINO 75c.

ŠAKSER STATE BANK

23 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0390

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko \$6.00
 Za New York za celo leto \$7.00
 in Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.50
 Za pol leta \$3.00 Za inozemstvo za celo leto \$7.00
 Za četrti leta \$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00
Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčnjujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivaliče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6189.

ZA NEPOSTAVNO PRISELJENE

Pred par leti so bile sprejete ostrejše določbe glede priseljevanja, oziroma glede onih priseljenec, ki so prišli v deželo nepostavnim potom, to se pravi, da njihov prihod ni vključen na nobeni priseljeniški postaji.

Na tisoče in tisoče ljudi je prišlo v to deželo pod drugimi imeni, na tisoče jih je bilo uslužbenih na parnikih, pa so šli "malo pogledat" v pristanišče in so enostavno ostali v deželi.

Če je hotel dobiti tak človek državlanske pravice, je šel na priseljeniški urad, javil dan svojega prihoda in plačal potreben davek.

Zadeva je bila v redu, in lahko je vložil prošnjo za državlanske papirje.

Pred par leti je bilo pa določeno, da oni, ki so se nepostavno priselili pred 1. julijem 1924 ne morejo postati državljani.

Pred drugimi uživajo le to prednost, da jih ni mogoče deportirati, če bi zakrivali kak zločin ali če bi padli v breme javni dobrodelnosti.

Pretežna večina teh nepostavnih priseljenec si na pošten način služi svoj kruh ter opravljajo iste dolžnosti kot jih opravljajo ameriški državljani.

Ugledni politiki, advokati, načelniki raznih dobrodelnih organizacij itd., so se z vso vnemo zavzeli za ta brezpravni del ameriškega naroda ter izvedli na kongres tak pritisk, da je uveljavil nekaj izprememb.

Ljudje, ki so se priselili pred 3. junijem 1921, zamorejo zakoniti svojo navzočnost ter postati ameriški državljani.

Glede onih, ki so se priselili med 3. junijem 1921 in 1. julijem 1924, se pa ni zaenkrat ukrenilo ničesar.

Najbrž se bo prihodnji kongres tudi zanje zavzel.

Oni, ki so prišli pred 3. junijem leta 1921 ter niso vključeni v uradnem seznamu priseljenec, zamorejo to naknadno storiti.

Počakati morajo do 1. julija tekočega leta, nato pa zadostiti vsem tozadevnim predpisom in določbam.

Pet leta izza časa, ko se bodo javili priseljeniški oblasti, zamorejo postati ameriški državljani.

Pristojbine za registriranje za nabavo državljanjskih pravic bodo znatno zvišane.

Toliko v pojasnilo vsem, ki so nas vprašali glede novih določb.

Predvsem naj pa pomnijo, da pred 1. julijem ne morejo ničesar ukreniti.

Švedska odobrila Kelloggovo pogodbo.

STOCKHOLM, Švedska, 17. marca. — Švedski Tiksdrag je ratificiral večeraj brez rezervacij Kelloggovo protivojnno pogodbo. Zunanji minister je rekel, da nima Švedska sicer nikake potrebe, da podpisne pogodbo, do dokazne svojega željo do mira, da pa je kljub temu srečna, da se lahko pridruži skoro vsem ostalim narodom sveta.

Zapor za žganje v žepu.

DOVER, Del., 15. marca. — Poslanska zbornica je sprejela današnji predlog, soglasno s katero se naj bi sodnikom dolžnost kaznovati s zapiranjem in globo vsakega, katerega se ugotovi, da je imel pri sebi žganje.

stanovanja v posesti se tako majhne množine žganja.

Predloga ima prav posebni namen kaznovati one, ki prenašajo in seveda tudi pijejo žganje.

Čin blaznega očeta.

FITCHBURG, Mass., 17. marca. — Dočim je spala cela družina zgodaj večeraj zjutraj, je Charles Scott, star eno in štirideset let, ustrelil svoj devetletni hčerko, smrtno ranil svojega šestletnega sina, obstrelil svojo ženo ter nato končal svoje lastno življenje. Nadaljni sin, Charles, je usel poškodebam, ko je zbežal iz hiše, ko je bil prebujen vsled škričkov matere.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Novice iz Slovenije.

Pes ga je rešil izpod plazu.

Z Gračanovega hriba pri Spodnjem Logu ob Savi je zdrvel plaz, ki je zasul nekoga moža, namenjenega domov v Pasjke. Možaka je spremljal njegov pes, ki je plazu z urnimi skoki izbežnil. Ko je kuža koj nato razgledal situacijo in ni bilo nikjer več njegovega gospodarja, je začel lajati na vso moč. Ker se pa dalje časa ni prikazal nihče na samotni poti, je zdrvel kuža v najbližjo hišo in je z besnim lajem preveril domače, da se je moralo v bližini nekaj zgoditi. Domači so res odšli za evilečim in skakajočim psom, ki jih je pripeljal do naplazenega mesta na cesti.

"Nekaj bo, kar bo!" so dejali možaki in pričeli odkopavati lavino. Kmalu so prišli na nekaj črnega. Iz meljubege, snežnega oklepa se je končno skobacal možak iz okolice Pasjeka, ki ga je zasul belj grob in ga domala že onesvestil.

Ponesrečenca so odvedli v prvo hišo, kjer se je za prvo pomoč oklepal in nato napotil dalje. Ko je jemat mož od svojih rešiteljev slovo, pa ni bilo nikjer psa-rešitelja. Iskali so ga klicali in žvižgali, a psička od nikoder.

Drugo jutro pa so našli tamkajšnji vaščani na novo presenečenje. Ob razkopnem plazu na cesti je ležal klobuk rešenega moža s Pasjeka in samo ta borni klobuk je čuval njegov zvesti pes vso dolgo noč. Pod njegovo vilo ležiščem se je stopil sneg tako globoko, da je ležal zvesti lajež kakor v kotanji.

Smrtna kosa.

V Rožni dolini je po kratki bolezni preminul v visoki starosti 82 let Jernej Križaj, bivši orožniški stražmojster.

Po kratkem trpljenju je izdihnil v Ljubljani v visoki starosti 84 let Karel Hamann, bivši trgovec in hišni posestnik.

FARMA 184 AKROV

je naprodaj dobro urejena in vsak prostor zase ograjen z žico, nov hlev za 18 glav, cementirana tla in studenčna voda v hlevu ter v mlekarini, dve milje od mesta in postaje, vsa poslopja zavarovana za približno ceno, ki se za farmo zahteva. Proda se tudi 25 glav govedu in 2 konja ter vse novo orodje, ki se rabi na farmi, posebej ali skupaj s farmo radi tehtnega vzroka. Kdor se zanima, naj piše za pojmna lastniku:

Frank Koren,
East Worcester, N. Y.
(2x 16&18)

V celjski javni bolnici so umrli: 22. febr. 80-letni brezposelni dinar Fr. Orešnik iz Ccla in 63-letna prevzičkarica Terezija Arnskovt iz Velike Pirešice, dne 23. febr. Ivaka Majcenova in 66-letni hlapec Martin Kobar iz Veljenja, dne 24. feb. pa Matija Gerzinič, 53 let stari upokojeni višji policijski stražnik, rodom iz Istre.

Na Babnem pri Celju je umrla 55-letna posestnikova žena Elizabeta Trupej.

V celjski javni bolnici sta umrla 53-letna posestnica Fani Pristovšek iz Vojnika in 1 leto stara Martina Mlakar. Otroček je paoel po nesreči na domačem ognjišču na razbeljeno železno ploščo, vendar pa je kljub vsej zdravniški skrbi še isti dan podlegel strašnim opeklinam.

V Medlogu je umrl 84-letni prevzičkar Ivan Kramer.

28. febr. sta umrli v Celju: Na Glavnem trgu 12 Marija Rast, 72-letna babica; Pred grofjujo pa 71-letna perica Eva Podgajša.

V Bručgu ob Muri je preminul Rudolf Sark, podravatelj Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo.

V Mengšu je podlegel kratki težki bolezni posestnik Josip Tičar.

Umrla je Franja Pakiž in je bila položena v Ržbniici k večnemu počitku.

V Ljubljani je preminula Fani Dernovšek.

V Trzinu je pokosila smrt 12-letnega Karola Zazvonil.

Umrla je Olga Stare, vdova po generalštabnem zdravniku.

Po dolgi, mučni bolezni je umrl v Ljubljani Franc Pappis, uradnik Vzemne posojilnice.

V Guberju je umrl 23. febr. Vgldij Sajovic, 61 let stari delavec v tovarni Westen, dne 24. feb. pa je umrl istotam 22-letni tovarniški delavec Karel Pašale.

V Petrovčah je umrl 70-letni posestnik Jakob Zupane.

Nenadoma je umrl v Celju v Prešernovi ulici splošno znani mesar Ivan Lapornik, star šele 35 let.

POZDRAV!

Predno odplujem s parnikom "Paris", se zahvalim tvrdki Sakser State Bank za točno postrežbo in pozdravim vse v Veroni, Pa. Pozdravim mojo družino in se zahvalim Miss Stanič, A. Martičič in M. Mozič, J. Martičič, ki so me spremlili na kolodvor v Pittsburgh, Pa. Pozdravim ženo, sina in hčerke in želim srečno svidenje ob povratku.

Rok Lesar.

Prvovrstna Mesnica Naprodaj

Dober, star prostor z vso opremo se proda hitremu kupcu pod ceno radi odhoda v staro domovino.

JOHN KRAMER

5301 St. Clair Ave., CLEVELAND, Ohio

ROJAKOM, ki nameravajo v stari kraj bodisi začasno ali za stalno, priporočamo, da nalože svoj denar pri nas. Istege jim je mogoče dvigniti v zneskih do vsake višine v jako kratkem času. Najboljši dokaz temu je sledeče pismo:

Marc 3. 1929.

SAKSER STATE BANK,
82 Cortlandt St., New York City

Dam Vam vedeti, da sem dobil znesek \$5.340.13, ček No. 2669. Lepo se Vam zahvalim za hitro pošiljatev in Vam želim mnogo vspaha. Pozdravljam Vas in vse uradnike.

S spoštovanjem

Josip Gustinčič
Seko 47, Moste pri Ljubljani,
Jugoslavija.

Podivjan vol nasadil na roge ženo.

29. februarja popoldne je povzročil podivjan vol težko nesrečo. Žena tovarniškega delavca Marija Rosmanova se je z Jesenice vračala domov na Savo. Pred lekarno na Jesenicah je srečala jeseniškega posestnika in mesarja Baiželja ter se z njim razgovarjala. Po cesti v smeri osnovne šole je tedaj privozil enovprežni voz, za katerim je bil privezan močan vil mesadar Pelka iz Javornika. Vola so vodili v jeseniško občino. Klavniko na Plavž. Baiželj in Resmanova sta se pred volom umaknila na kraj ceste. V istem hipu pa je vol podivjal ter se, dasiravno privrzan na precej dolgi vrvi, zakadil proti Resmanovi, ji zasadil robove trehuh, ju dvignil v zrak ter jo vrgel kaka da metra daleč. To se je zgodilo hipoma da Baiželj nesrečni ženi ni mogel pomagati. Tekel je k zdravniku dr. Kogoju, ki je težko ranjeni ženi nudil prvo pomoč. Resmanova je prebila prvo noč v hudih bolečinah na svojem domu, drugo jutro pa so jo z rešilnim vozom odpeljali v bolnico bratovske skladnice na Javorniku. Vol je z rogovi prizadejal na spodnjem delu trebuha strašno, okrog 20 cm široko rano. Zdravnik bratovske skladnice dr. Schwab je ranjenko spretno operiral.

KOLIKO POKADE V JUGOSLAVIJI

Po statističnih podatkih samostojnih monopolskih podjetij v decembru lanskega leta skupaj 189.826.503 Din, okoli 10 milijonov manj, kakor je bilo v proračunu določeno. Ako se primerjamo z dohodki iz decembra 1927, se pokaže primanjkljaj blizu 29 milijonov Din.

V decembru 1928 je bilo od tobaka dohodkov 122.919.702 Din, za 27.644.171 Din manj kakor v decembru prejšnjega leta. Dohodek od soli izkazuje presežek od 21-2 milijona Din, ker je znašal 22.283.634 Din. Prav tako je tudi dohodek od petroleja, ki je znašal 20.949.675 Din, pokazal presežek napram dohodku v decembru l. 1927, za približno 51-2 milijona Din. Vžigalice, cigaretni papir in dohodki iz raznih drugih predmetov izkazujejo manjšo vsoto, kakor v istem mesecu prejšnjega leta in sicer vžigalice 11.183.250 Din, cigaretni papir 12.001.840 Din ter razni dohodki 495.392 Din.

V devetih mesecih lanskega leta od 1. aprila do 31. decembra je bilo monopolskih dohodkov skupaj 1.829.462.430 Din. Dočim izkazuje mesečni dohodek v devetih mesecih skupaj približno 33 milijonov Din, več, kakor je bilo v proračunu določeno. Ako pa se primerjajo ti dohodki z dohodki iste dobe v prejšnjem letu, se pokaže primanjkljaj nad 29 milijonov Din, ker se je v omenjenih devetih mesecih l. 1927 doseglo Din 1.858.724.472 Din. V teh devetih mesecih pretekelega leta so znašali dohodki od tobaka 1.314.387.944 Din, od soli 190.932.137 Din, od petroleja 114.170.322 Din, od vžigalice 28.028.279 Din, od cigaretnega papirja 108.483.035 Din, razni dohodki Din 3.459.548. Ako primerjamo te dohodke z prejšnjim letu, vidimo, da se je l. 1928 vendar le več pokadilo kakor l. 1927. Tudi poraba petroleja je bila večja, dočim so dohodki od soli, cigaretnega papirja in vžigalice padli.

Monopolska uprava izjavlja, da je dohodek od soli padel zaradi uvedbe novega sistema prodaje soli podoločeni ceni, da je padla provizija maloprodajalec na breme tega dohodka, da pada dohodek vžigalice radi novega sistema prodaje vžigalice od 1. januarja 1928 in razprodaje nebandoliranih vžigalic, kakor tudi radi uporabe umetnih vžigalnikov, dočim je dohodek od cig. papirja padel zato, ker se je v tem letu prodalo več papirja druge vrste, dočim se je v prejšnjem letu prodalo več papirja prve vrste.

DR. BEHOUNEK PRI PAPEŽU

Dočim sta se Zappi in Mariani neopazeno sestala v Bologni, je privedla papeška akademija v razkošni vili Pija IV. v vatikanskih vrtovih svečano sejo na čast generala Nobila, prof. Samoobjeviča in dr. Behouneka. Seja je bila oficijelna, poleg predstavnikov italijanskega znanstvenega sveta sta se je udeležila tudi češkoslovaški poslanik pri Vatikanu in sovjetski poslanik v Rimu. General Nobile je bil prvi italijanski častnik, ki je nosil uniformo na ozemlju papeževе države. Nobile je govoril prvič o svojih ekspedicijah. Omenjal je najprej znanstvene rezultate ekspedicije iz leta 1926, na kar je naglašal, da mu bo gotovo omogočeno v papeški akademiji spregovoriti tudi o uspehih svoje zadnje ekspedicije. Po njegovem predavanju se je vršila recepcija. Dr. Behounek je bil s soprogom povabljen k papežu, ki je izrazil željo, da bi mu pripovedoval o znanstvenih uspehih zadnje Nobilove ekspedicije. Po avdienci je dal dr. Behounek izjavo zastopnikom italijanskega tiska, potem se je pa odpeljal preko Milana nazaj v Prago.

V izjavi novinarjem je dr. Behounek najprej naglašal, da smatra svojo udeležbo pri Nobilovih ekspedicijah zaveliko čast in da je znanstvena organizacija ekspedicije odgovarjala vsem modernim zahtevam. Svojo znanstveno nalogo je ekspedicija po njegovem mnenju sijajno izpolnila in dosegla je velike uspehe zlasti na polju raziskovanja atmosfere in elektrike in zemeljskega magnetizma. Njegovo znanstveno razpravo o atmosferični elektriki priloži general Nobile kot samostojen del k svoji knjigi. O sodotovanju s profesorjem Malmgreenom in Pontremolijem je dr. Behounek izjavil, da obžaluje, da se v evropskem tisku naglašava vedno le Malmgreenovo delo, dočim enako vrednega dela fizika Pontremolija nihče ne omenja. Dr. Behounek je izjavil, da bo označil za avtorje svojega znanstvenega dela ne le sebe, marveč tudi Pontremolija in Malmgreena. Razpravo z zemskim magnetizmom izda pod imenom Pontremolija. Končno je izjavil, da je vedno energično nastopal proti vsaki netočni kritiki Nobilove ekspedicije. Čim bodo objavljali vsi njegovi dokumenti, bo svet izpremenil svoje naziranje in bo prepričan o velikem pomenu Nobilove ekspedicije.

SMRTNA KOSA.

Družini Martin A. Elizabeth Bayuk, Jr., v Walsenburg, Colo., je umrla pet mesecev stara hčerka Elizabeta Peepa Bayuk. Bila je hčerka edinka. Globoko potrta stariša se vsem iskreno zahvaljuje za izraze sožalja.

VULKANSKI POJAVI V ŠUMAVI.

Zanimiv pojav so opazovali te dni na 1370 m visokem hribu Luzna česke Šumave. Dočim je ves hrib pokrit z debelo snežno plastjo, je ostalo neko mesto blizu nje-gobega vrha popolnoma kopno in prijetna toplota se razširja okoli njega. Ljudje pravijo, da so videli tu pa tam majhne dimaste oblake, ki so vstajali iz zemlje, in slišali podzemeljsko bobnenje in šumenje. Šumavski vulkan (če je res vulkan) so začeli tudi že "izkorističati". Drvarji ki delajo v njegovi okolici, se prihajajo tja gret.

ZAUSTAVITE SRBENJE
Ne prskajte, je nevarno. Za hitro pomoč proti srbenju je Severa's ESKO. Tako hladno, pomirjajoče. Zaustavi srbenje. Dobite ga v lekarnah.

SEVERA'S ESKO

Peter Zgaga

Amerika ima zakladniškega tajnika, ki je baje tretji najbogatejši človek na svetu. To je gospod Mellon.

On upravlja državno zakladnico in skrbi za blagobit dežele. Včas da tudi kak dober svet prebivalcem.

Zadnjič je naprimer rekel: — Kupujte bonde. Nakupite kolikor mogoče dosti bonov, pa boste najboljšo opravili.

Le to je vsekakor dober nasvet. — Le to je pozabil povedati, kje naj človek vzame denar za bonde.

Na policijo je pritekel mož, lovil sapo in prosil.

— Za božjo voljo, zaprite me! Zaprite me! Takoj me zaprite!

— Kaj si storil? — ga je vprašal policist.

— Ženo sem udaril s kolom po glavi.

— Ali si jo ubil?

— Ne, nisem je ubil. In zato vas prosim, zaprite me, za najmočnejšo mrežo. Zdi se mi, da teče za menoj in da bo kmalu tukaj.

Oče je imel lepo hčer, na katero je pazil ko na purčico v svojem očesu. Bila je stara šestnajst let ter se je začela razvijati v krasno mladenko.

Takrat je pa začel sosedov sin laziti za njo in ji pisariti pisma, polna izrazov največje ljubezni.

Oče je nekega dne pisno prestregel, prečital in pričel divjati. Zvečer je presenetil zaljubljenega fanta, ko je zdihoval pod oknom njegove hčere.

— Aha, — je rekel — sedaj se bova pa midva malo pogovorila. Pisimo sem prečital. Vse vem. Jaz te bom naučil, kaj se pravi moji hčeri mešati glavo.

Fant je pa udano odvrnil:

— Jako vam bom hvaležen, če me naučite. Jaz ji pri najboljši volji ne morem glave zmešati.

Rojaku je žena rodila trojčke. Novica je šla ko blisk po naselbini.

Prihajali so mu čestitat. Tisti, ki niso mogli priti, so mu pisмено čestitali.

Eden mu je pisal: "Slišal sem, da ste dobili pri vas trojčke. Sreča se vam je torej jako prijazno nasmehnila. Čestitam.

Rojak je odgovoril: — Da, trojčke smo dobili. Toda sreča se nam ni nasmehnila, pač pa zakrohotala.

Letos je bil v Jugoslaviji strahovit mraz. Take zime ne pomnijo niti najstarejši ljudje.

Neki rojak je pisal: — Tako strašen mraz je, da stanovanja ne moreš razgreti. Peč do vrha naložim, da je vsa rdeča, pa nič ne pomaga. Če stojim pri peči, malo manjka, da se spredaj ne opečem, zadržaj pa z zobni šklepetam.

Nekateri ljudje so čudni. Kadar pijejo vino, ne morejo spati.

Drugi so pa na robe uštinani: Kadar spe, ne morejo vina piti.

Pa ima res vsak človek svoje križe in težave.

V tem letnem času je še mogoče dobiti kje kako kapljo dobre in pristne pijače.

Kmalu po Veliki noči se bo pa začel vršiti galilejski čudež in se bo vršil tako dolgo, dokler ne bo prvo grozje naprodaj.

Kdo razume, kdo pojmi otrokovo dušo? Nihče.

V šoli sta sedela desetletni fant in devetletna deklica.

Fant ji je načelkal ljubavno pisemce in ga ji stisnil v roko. Pisemce sledeče vsebine: — Ti, jaz te imam pa rad. Ali hočeš biti moja žena?

Ona se je malo zamislila in napisala odgovor: — Se mi zdi, da ne bo nič. Mati in oče vedno pravita, da je pri nas že preveč otrok.

GAUCHO

ROMAN

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Odhitel je proti durim ter pokukal na odprti prostor pred gostilno. Lupo, ves hripav od povelj, ga je videl ter odjahal proti njemu, na njegov signal.

Par močnih vrvi, Lupo! — je zakričal Gaucho. — Privezi jih k tramenom pod tlom, na tem koncu. Nato pa privedi sto konjenikov ali več! Jaz hočem oditi na veliko pustolovstvo kot velik španski grand. Privežite svoje konje ob hlode in zavzeli boste naš grad z nama vred!

Odšel je nazaj v sobo ter pustil Lupa, zabavljajočega na to zadnjo kaprico njegov voditelja. Ubogal pa ga je. Igraleci na kitare so uglaševali svoje strune. Deklice so plesale, ko se jim je pridružil pri petju veselih gorskih balad.

Blesteece so bile oči majhne Chaquita nad tem triumfom ljubezni nad strogimi realnostmi. Ponudila je grozd svežega sadja Gaucho. Jedel je jagode drugo za drugo ter se pečal medtem z vinom.

Naenkrat pa je bilo čuti pokanje tal. Kosi lesa so pričeli padati krog njih. Plesalci so zakričali in stari Miguel je zatulil od samega strahu.

Od zunaj pa je prihajal krič jezdecev, ki so pomirjali svoje konje. Manjši del sobe se je udrl in vsi so zleteli na tla. Chaquita pa je prišla svojega ljubčka za roko.

Hola! — je zakričal Gaucho ter dvignil čašo presenečeni skupini krog bare. Razdaja med njimi in drugimi je rasla z vsakim trenutkom, ko so močni ponji pridobivali na naglije.

Adios, Miguel! Mi odhajamo, da rešimo Mesto čudežev. Jaz pa sem završil svoj lastni čudež prvi. Končal pa bom z nekim drugim! — je kričal banditski glavar, ko je ujel razveseljeno Chaquita v svoji roki. — Ta pričetek je dobro znamenje za vojake tirana!

Konjeniki sa navdušeno nazdravljali zunaj.

Kadar se banditi napote na potovanje usmiljenja, da rešijo mesto pred ujeti, je to čudo zase! — se je smejal Gaucho med poljubi.

Chaquita je naravnost cvilila od užitka, ko je potegnila svoje prste skozi njegove goste lasce.

— Ti si čudovit, Gaucho mio! — je mrmrala v njegovo uho.

— Jaz sem najbolj čudovit Gaucho, kar jih je kdaj živel! — je priznal on med nadaljnim poljubom. Nato pa je pomežikal s svojimi smehljajočimi se očmi!

— In potem, ko bom rešil čudovite stvari, — moja mala, bom kolektal svojo ceno!

Trinajsto poglavje.

V SOVIRAŽNO DEŽELO.

Vesela šala Gaucha je dosegla svoj višek, ko so se vrvi, potegnene krog sobe, naenkrat razločile ter je zletelo kak dueat jezdecev naenkrat preko glav njihov ponijev. Če bi ne bilo bahaštva jezdecev pamp skozi več stoletij, da se znajdejo vedno zopet na svojih nogah, kot mačke, bi par zlomljenih kosti pokvarilo šalo.

Junaski banditski voditelj pa je dobil višek šale, čeprav se je prešerno režal.

Odprtina ga je poslala letečega skozi odprti prostor v ozadju, kjer se je zvalil pe tleh. Chaquita mu je sledila kot sledi luna svojemu planetu.

Pričela sva nežno, a končala surovo! — se je napol zasmejal, napol zatulil Gaucho, ko je sedel pokonci ter si pričel drgniti trebuh.

— To je bila vse tvoja krivda, ker si jim rekel storiti tako nemurno stvar! — se je togotila Chaquita, dočim so drugi v gostilni kričali od veselja.

— Moja krivda? Dobro, — a šele potem, ko si me ti naprosila za to! — je izjavil Gaucho, se dvignil nerodno ter si pričel drgniti komolec. — Kako zelo je to ženski podobno! Kaže pa vsaj, da rasteš in da nisi še nadalje poreden, majhni otrok.

— Jaz mislim, da se bom vrnila k svojemu očetu! — je izjavila deklica z obrazom velikega razzaljenja.

— Najbrž je to najboljša stvar, katero moreš napraviti, — je rekel banditski glavar ter zrl mrko predse. Deklica pa se je zavila naokrog ter ga prišla za roko.

— Jaz sem vedela, da boš rekel to ter sem te hotela le preizkusiti. Zelo dobro, če me hočeš, bom šla vendar z vami, da pokažem, kdo ima močnejše voljo.

— Zopet spoznavam kako zelo so si podobne vse ženske. Iste v gorski vasi, na pampi ali v velikem mestu. Barva obleke, stroški čipki ali števila nakita, — vse to ne dela nobene razlike v njih majhnih glavah. Kar hočemo, nam nakože dati, — a kar zaničujemo, sipajo na nas.

S tem kosom filozofije, mogoče tako starim kot Ande same, je zgrabil Gaucho svoj klobuk in pončo z mize razrušene sobe ter zamahnil podrav Miguelu in ostalim. Nato pa je zgrabil roko deklice z mučnim oprijemom ter jo odvedel hitro k Sanchezu, ki se je še vedno rogal dovtipu.

— Moška gora, jaz zaupam to deklico tvoji skrbi. Izberi zanjo nežnega ponija, mehko sedlo ter ji daj nekaj šalov in en pončo, da jo ščiti pred mrlnimi nočnimi vetrovi. Sedaj pa odhajamo!

Sanchez je ujel deklico s svojima velikima rokama ter jo posadil na rebra svojega velikega konja, protestujočo ter evilečo.

— Jaz bom šla v bitko le z mojim Gaucho! — je kričala.

— Storiha boš r tamno tako kot ukazano, kot vsak drugi član moje telpe, — je zarjovel voditelj ter skočil k sedlu s svojim bešim ponijem. V veliko potrost dek lice pa je odhitel v temo, da stopi na čelo svoje kavalkade.

Mesto je kaj kmalu ostalo zadaj. Chaquita je kaj kmalu spoznala, da je brigantstvo bolj resen biznes kot le popivanje vina ter plesanje ob tango godbi. Razburjenje onih veselih ur ljubimkovanja in neumnosti se je izgubilo, še predno so prekoračili dve milj. Kopita konj in šumeče vozove, — kajti jahali so bolj proti zonu sprevoda, — vse to je zvenelo tako strašno enolično.

Sedaj je končno vendar spoznala, da je koleček v organizmu tega velikega stroja. Može so bili povsem različni v svojem življenjskem biznesu kot tekoni lažjih trenutkov. Sedaj je čula guralno izmenjevo mrkih načrtov. Njeni živci so poskočili kvišku, ko so se banditi smejali upanju, da bodo v manj kot štiri in dvajsetih urah privezani pred topove Rocosa, če se jim nakana ne posreči.

(Dalje prihodnj.)

Bohumil Bauše

Živalska duševnost.

Konec.

Ali ni to obožnost, če pes žaluje ob izgubi svojega gospodarja, ne sprejema več hrane in počasi hira? Podobno žalost očituje samice pri andulinih (malih opicah), če mu pogine samica. In zopet ni lj dobrota, če mačka prinaša bolni mački toliko časa ribje kosti, da zdravi in si lahko zopet sama išče hrane? V neki hiši se je pojavljal pod in nihče ni opazil, da je pod podprtino padla mlada mačka. Stara mačka je v kuhinji dolgo mijavkala okoli kuharice in se vedla tako, da je bilo očitno, da bi jo bila rada nekam napotila. Ko je kuharica slednjič vendarle krenila za njo, jo je mačka povedla k odprtini, iz katere se je čulo slabotno mijavkanje ponesečene. Kakor hitro so jo bili rešili, se je stara mačka pomirila.

Izmed domačih živali ima pes najbolj razvit "govor" in najbolj kaže, da si razumsko zamišlja in sklepa.

Neki prirodopisec pripoveduje to-le: "Ko sem bil stoprav nekaj tednov star, si je oče nabavil majhnega, belega piščka, ki smo ga imenovali Dash. Bil je približno moje starosti in sva skupaj rasla. V tistih časih so se zibal otroke v zibelkah. Ko sem bil star nekaj mesecev, sem spal v svoj zibelki. V sobi ni bilo nikogar izveniši Dasha. Tedaj me je nekaj vzburilo iz spanja. Prebudivši se, sem udaril v jok. Dash, ki je medtem domel položaj, je brž skočil k zibelki, se postavil na zadnje noge, s sprednjimi pa me je zibal in pri tem toliko časa mrmral, da sem znova zaspal. Mati mi je čisto pripovedovala o tej dogodbi in pravila, da ni psa nihče učil in vadil v zibanju."

Kateri lovec ne pozna pasje srmežljivosti, če zalotite psa pri kakih nesposobnosti? V neki rodbini so imeli dobro uvežbanega psa, ki

se je s posebnim veseljem valjal po mehkem stoleu. Dobro pa je vedel, da ljudje ne marajo te njegove razvade in je dal duška svoje mu ugodni je tedaj, ko je bil ostal sam v sobi. Nekega dne je dobil nov trak okoli vratu. Bržčas mu je to ugajalo in je od veselja skočil na prazen stolec za mizo, ki se je okoli nje zbrala vsa družina. Tedaj pa so vsi bruhili v grohot in kužek je osramočen skočil z naslanjača in se skril v kot.

Kdor dolga leta živi z živalmi in se poslužuje njihove pomoči, ima veliko več možnosti, da prodre v zagmetno živalsko dušo in najde pri teh bitjih razumevanja in ljubezni. Mahuti (hlapiči slonov) trdijo, da razumejo vsaj sto različnih znakov (z repom, z glavjo, z rilem itd.) ki z njimi izražajo sloni svoja občutja, z druge strani pa tudi slani razumejo in ubogajo povelja svojih vodnikov.

TUDI ŽIVALI POZNAJO NRAVNA ČUVSTVA

Človek je brez dvoma edino bitje, ki zavestno dela dobro ali slabo. V svojem dolgem razvoju iz prvotnih sirovih začetkov je izrabljal dar govora za čedalje bolj intimno sožitje v rodbini in plemenu; izmenjaval je misli in se počasi povzpnil k nravstvenim pojmom. Vzlic temu pa je človek z vsem svojim bitjem zakoreninjen v onem istem pridnem svetu, v katerem se je razvijalo vse, kar živi. V kolikor poznamo živalsko duševno življenje, lahko trdimo, da se najdejo pri živalih zaradi vseh človeških sposobnosti. Prvi, čeprav še komaj zaznaten svet njegove duše se zaznava tudi že na nizkih razvojnih stopnjah.

Pri živalskih vrstah, ki žive družabno, opažamo celo sledove moralnih čutov. Požrtvovalna materinska ljubezen nas tu sploh ne preseneča; imamo pa dokaze, da jo umejo nekatere živali prenesti celo na člane druge živalske vrste, na nosorodne živali. Že tu je zarodek ljubezni do bližnjega. Schilling pripoveduje o mladem nosorogu, ki sta ga vzredili dve divji kozi. Nosorog se je tako sprjel s svojima rednicama, da ju je povsod spremljal. To prijateljstvo je držalo tudi pozneje, ko so bili vsi skupaj v zoološkem vrtu. Ljudje, ki so videli to čudno družbo, so marsikaj ugibali, n. pr. da so divje koze nosorogovi mladiči, ali da ima nosorog te živalice za koso itd. Onim, ki mislijo, da imajo živali zgolj dedne instinkte, ni slo v glavo, da bi se utegnili tudi med živalmi raznih vrst razviti čustvo, ki si ga lasti človek kot svoje izključno posest (in ki je prav za prav med ljudmi, tako redko), namreč prijateljstvo.

Po navadi zremo na živali kot na neke oživljene stroje, predmet izrabljanja in zatiranja, ne pa kot na poduševeljena bitja, ki so znorna tudi nravnih čustev in iskrene udanosti. Toda treba je opozoriti samo psa in bomo videli, kako so v njegovi notranjosti bore prirojeni nagoni s čutom dolžno-

sti, ki je sad vzgoje in neke počasi se razvijajoče, čeprav, kaj pa, zelo omejene inteligence. N. pr.: Raziskovalec je dal zastražiti po psu šotor, kjer je imel razne zaloge živeža in je odšel. Tedaj se priklati volk, ki zavoha hrano in hoče vdreti. Pes se postavi pred vhod in brani gospodarjevo imetje na življenje in smrt. Gospodar se dva dni ni vrnil; pes je sestradan, žejen in izperan zvesto stal na straži. Lahko bi bil v šotoru izmurni jako jestvino, da bi si utišel glad, toda čut dolžnosti mu ni tega dovolil. Ko se je gospodar vrnil in je videl pasjo zvestobo, ga je ganilo do solz.

Nikar pa se ne čudimo, če v živali, najsi je še tako vkročena, večsi prevladajo prirojeni instinkti! Ali je pri človeku drugače? Celot v najvišjih kulturnih plasteh človeške družbe je za to dovolj dokazov.

Pozor, rojaki!

Is naslova na listu, katerega prejmeta, je razvidno, kdaj vam je naročina pošla. Ne čakajte toraj, da se vas opominja, temveč obnovite naročino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov:

- CALIFORNIA**
Fontana, A. Hocheval.
San Francisco, Jacob Lausin.
- COLORADO**
Denver, J. Schutte.
Fueblo, Peter Cullig, John Germ.
Fr. Janesh, A. Sartic.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk.
- INDIANA**
Indianapolis, Louis Banich.
- ILLINOIS**
Aurora, J. Vernich.
Chicago: Joseph B... J. Bevčič.
Mrs. F. Laurich.
Cicero, J. Fabian.
De Pue, Andrew Spillar.
Jolie, A. Anzelc, Mary Bamblich.
Zaletel, John Kren, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spellch.
Mascoutah, Frank Augustin.
North Chicago, Anton Koba.
Springfield, Matija Barborich.
Summit, J. Horvath.
Waukegan, Frank Petkoviček in Jo-žo Zelenc.
- KANSAS**
Girard, Agnes Močnik.
Kansas City, Frank Zaga.
Pittsburg, John Repovš.
Euclid, F. Bajt.
Girard, Anton Nagode.
Lorain, Louis Balant in J. Kumše.
Niles, Frank Kogovšek.
Warren, Mrs. F. R...
Youngstown, Anton Kikelj.
- MARYLAND**
Steyer, J. Černe.
Kitsmiller, Fr. Vodovlves.
- MICHIGAN**
Calumet, M. F. Koba.
Detroit, J. Barich, Ant. Janesich.
- MINNESOTA**
Chisholm, Frank Gouže, A. Panlan, Frank Pucelj.
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula.
Eveleth, Louis Gouže.
Gilbert, Louis Vessel.
Hibbing, John Povše.
Virginia, Frank Hrvatich.
- MISSOURI**
St. Louis, A. Nabrzel.
- MONTANA**
Klein, John R. Rom.
Washoe, L. Champa.
- NEBRASKA**
Omaha, P. Broderick.
- NEW YORK**
Gowanda, Karl Stern'ski.
Little Falls, Frank Masla.
- OHIO**
Barberton, John Balant, Joe Hill.
Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlinger, Louis Rudman, Anton Slinch, Mat. Slapnik.
- OREGON**
Gresham, J. Koblar.
- PENNSYLVANIA**
Ambridge, Frank Jakse.
Bessemer, Louis Hribar.

Kretanje parnikov Shipping News

- 19. marca: Westphalia, Hamburg
- 20. marca: Levisathan, Cherbourg
- 21. marca: Presidente Wilson, Trst Berlin, Bremen
- 22. marca: Aquitania, Cherbourg
- 23. marca: Deutschland, Hamburg, Cherbourg Augustus, Napoli, Genova
- 26. marca: Columbus, Bremen Republic, Cherbourg, Bremen
- 28. marca: Stuttgart, Bremen, Boulogne Sur Mer, Volendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
- 29. marca: Ile de France, Havre Berengaria, Cherbourg
- 30. marca: Vulcania, Trst Hamburg, Cherbourg Pennland, Cherbourg, Antwerpen Ryndam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
- 3. aprila: America, Cherbourg, Bremen
- 4. aprila: Dresden, Cherbourg, Bremen
- 5. aprila: Paris, Havre, (izlet) Olympic, Cherbourg
- 6. aprila: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg Conte Biancamano, Napoli, Genova
- 10. aprila: Mauretania, Cherbourg Leviathan, Cherbourg
- 11. aprila: Muenchen, Boulogne Sur Mer, Bremen
- 12. aprila: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam Homeric, Cherbourg Roma, Napoli, Genova
- 13. aprila: Minnewaska, Cherbourg St. Louis, Hamburg, Cherbourg President Harding, Cherbourg, Bremen
- 15. aprila: Reliance, Cherbourg, Hamburg Berlin, Cherbourg, Bremen
- 17. aprila: Aquitania, Cherbourg Karlsruhe, Boulogne Sur Mer, Bremen President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
- 19. aprila: Volendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
- 19. aprila: Ile de France, Havre Majestic, Cherbourg Lapland, Cherbourg, Antwerpen
- 20. aprila: New York, Cherbourg, Hamburg Conte Grande, Napoli, Genova
- 23. aprila: Columbus, Cherbourg, Bremen
- 24. aprila: Berengaria, Cherbourg George Washington, Cherbourg, Bremen
- 25. aprila: Stuttgart, Boulogne Sur Mer, Bremen
- 26. aprila: Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam (Prvič). Naš izlet. Paris, Havre Olympic, Cherbourg Pennland, Cherbourg, Antwerpen Augustus, Napoli, Genova
- 27. aprila: Deutschland, Cherbourg, Hamburg Minnetonka, Cherbourg

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: Ile de France 29. mar.; 19. apr. Paris 5. aprila; 26. aprila. France 3. maja; 24. maja. (Ob sedmo.)

Najkrajša pot po železnicah. Vsakdo je v posebni kabini z vsimi modernimi udobnostmi — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte katerega koli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

- 1. maja: Mauretania, Cherbourg America, Cherbourg, Bremen
- 2. maja: Dresden, Cherbourg, Bremen
- 3. maja: France, Havre Vulcania, Trst Homeric, Cherbourg Ryndam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
- 4. maja: Deutschland, Cherbourg, Antwerpen Minnetonka, Boulogne Sur Mer Hamburg, Cherbourg, Hamburg Leviathan, Cherbourg
- 5. maja: Aquitania, Cherbourg President Harding, Cherbourg, Bremen
- 9. maja: Muenchen, Boulogne Sur Mer, Bremen Berlin, Cherbourg, Bremen
- 10. maja: Ile de France, Havre. (Glavni pomladanski izlet.) Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam Majestic, Cherbourg Arabie, Cherbourg, Antwerpen Karlsruhe, Boulogne Sur Mer, Bremen Republic, Cherbourg, Bremen
- 11. maja: Minnewaska, Cherbourg Albert, Ballin, Cherbourg, Hamburg Conte Biancamano, Napoli, Genova
- 13. maja: Reliance, Cherbourg, Hamburg
- 15. maja: Paris, Havre Berengaria, Cherbourg President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
- 17. maja: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam Olympic, Cherbourg Lapland, Cherbourg, Antwerpen Minnetonka, Boulogne Sur Mer Columbus, Cherbourg, Bremen Roma, Napoli, Genova
- 18. maja: St. Louis, Cherbourg, Hamburg
- 22. maja: Presidente Wilson, Trst (izlet) Mauretania, Cherbourg George Washington, Cherbourg, Bremen
- 23. maja: Stuttgart, Boulogne Sur Mer, Bremen
- 24. maja: France, Havre Veendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam Homeric, Cherbourg Pennland, Cherbourg, Antwerpen
- 25. maja: Minnetonka, Cherbourg New York, Cherbourg, Hamburg Leviathan, Cherbourg Conte Grande, Napoli, Genova
- 29. maja: Aquitania, Cherbourg America, Cherbourg, Bremen
- 30. maja: Cleveland, Cherbourg, Hamburg Dresden, Cherbourg, Bremen
- 31. maja: Ile de France, Havre (izlet) Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam Augustus, Napoli, Genova
- 26. junija: Paris, Havre (IZLET)
- 26. julija: Ile de France, Havre (IZLET)

- UTAH**
Helper, Fr. Kreba
  - WISCONSIN**
Milwaukee, Joseph Tratnik in Jo Loren.
  - Racine in okolice, Frank Jelenc
  - Sheboygan, John Zorman.
  - West Allis, Frank Skok.
  - WYOMING**
Rock Springs, Louis Taucher.
Diamondville, A. Z. Arko.
- Vsak zastopnik izda potrdilo za svo to, katero je prejel. Zastopnike rola kom toploti pripravljamo Naročnina za "Glas Naroda": Za eno leto \$8.00; za pol leta \$3.00 za štiri mesece \$2.00; za mesec \$1.50 Naročnina za Evropo je \$7. na vsake leto

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, priljagi in drugih stvareh. Vsi naše dolgoletne iskusiše vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočila, vedno le prvovrstne brosurarlike.

Tudi ndravljeni zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnje vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C., na generalnega naseljskega komisarja.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Od pretega julija je v veljavi nova ameriška priseljeniška postava. Glasom te postave zamorejo ameriški državljani dobiti svoje žene in neporočene otroke izpod 21. leta ter ameriške državljanke svoje moške s katerimi so bile pred 1. junijem 1928. leta poročene, izven kvote.

Jugoslavanska kvota znaša še vedno 671 priseljenecv letno. Do polovice te kvote so upravičeni stari ameriških državljanov, moške ameriških državljanek, ki so se po 1. junija 1928. leta poročili in poljedelci, oziroma žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih ndravljanov, ki so bili postavne pripuščeni v to deželo za stalno blvanje tu. Vsi ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov, kakor: bratov, sester, nečakov, nečakinj itd., ki spadajo v kvoto brez vsake prednosti v isti, pa so na sprejema nikakih prošenj na ameriškanke višje.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street

VSEBINA I

Jugoslavanski motiv
Koledarski del
Denar, ki dela predsednike
Pes
Deset eksperimentov, ki so pretresli svet
Sovražniki športa v starom veku
Izobiljena Kolumbina
Thomas Alva Edison
Poganki
Nov triumf človeškega genlja
Sočivni vrt tekoni poletja
L e k
Može, ki kopljejo premož
Trideset let Mozambiqua
Vročinski rekord prišnjih stoletij
Granate iz vsemirja
Ford in njegovi delavci
Mrtvi v vinogradu
Zakonsko pravo v Združenih državah
Saj so ne izplača

ČITAJTE

Slov.-Amer. Koledar
za leto 1929

CENA 50 CENTOV

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St New York

VSEBINA :

- Iz zgodovine polarnih ekspedicij
- Z letalom preko Severnega tečaja
- Nobilova blamaža
- Novci in papirnati denar v Združenih državah
- O dednem pravu in zapuščinškim davku
- Ivan Zorman
- Kirurgija primitivnih ljudstev
- Zavarovanje proti nesreči
- Inozemci in lovsko pravo
- Žena in mati v zgodovini
- Kakšna razlika
- Potovanja v Evropo
- Čretke z livade za mlade in stare
- M i
- Najvišja poslopja sveta
- Šaljivke in zbadljivke
- Koliko prednikov ima vsak človek